

TÜRKÇE

GÖRSELİ BOL YENİ NESİL SORU BANKASI

KAZANIM TESTLERİ

*Her kazanım için ayrı ayrı
testler konunun pekiştirilmesini
sağlar.*

*Testlerin üzerindeki karekodları okutarak
video çözümlere ulaşabilirsiniz.*

KONU DEĞERLENDİRME SINAVI

*LGS'deki soru sayısı ve 8. sınıf
kazanımları dikkate alınarak
hazırlanan sınavlardır.*

DİJİTALİM EĞİTİM PLATFORMUMUZ AÇILDI

*Öğretmen ve Öğrencilerimiz için
Eşsiz İçerikler ile Sizlerle!*

*"Dijitalim" Öğretmen veya Öğrenci Uygulamasını
İndirerek Bütün Soruların Video Çözümlerine
Ulaşabilirsiniz.*

www.dijitalim.com.tr

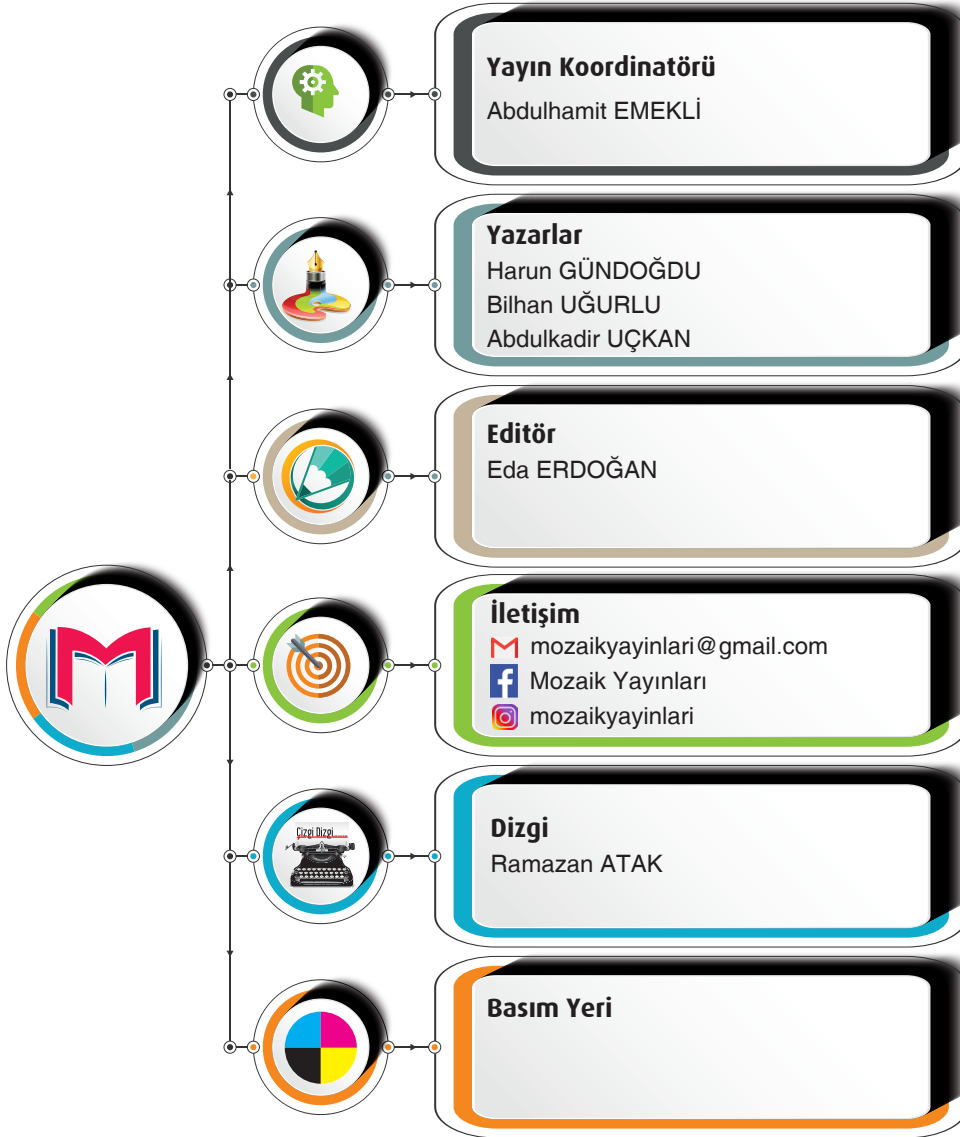
Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

MT0720 – B9

ISBN: 978 – 605 – 69527 – 2 – 2

MOZAİK YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

SUNU

Sevgili Öğrenciler

Eğitim modelinin güncellendiği; biyolojik, dijital ve fiziksel çağa doğru ilerlediğimiz bu süreçte sınavların amaç değil araç olarak yapılandırılması söz konusu. Bu kapsamda “Liselere Giriş” ve diğer sınavlarda sizlerden sadece soru çözmeniz değil; günlük hayatla ilişkilendirme, problem çözme, sorgulama, analiz etme gibi üst düzey bilişsel becerileri kullanmanız istenmektedir.

Mozaik Yayınları olarak deneyimli ve fenomen kadromuzla soru bankalarımızı hazırlarken üst düzey bilişsel becerilerinizi geliştiren metin, tablo, grafik ve görsel anlama soruları merkezine alan bir yaklaşımı benimsedik. Bu doğrultuda kitabımızı tamamen kazanımlara uygun ve basitten karmaşığa doğru hazırladık.

Mozaik Yayınları Soru Bankamızda **Kazanım Testleri** ve **KDS (Konu Değerlendirme Sınavı)** yer almaktadır.

Kazanım Testlerimiz Milli Eğitim Bakanlığı programında yer alan kazanımların tamamını karşılayan, farklı çeşitlilikle ve yeteri kadar soru içeren bölümümüzdür. Bu bölümdeki temel amaç; her bir kazanımı temel düzeyden üst düzeye doğru hiyerarşik biçimde kavratmaktır.

KDS (Konu Değerlendirme Sınavı) ise konu testlerinde özümlediğiniz kavram ve kazanımların iç içe geçtiği, birlikte analiz edildiği bölümdür. Bu bölümde; birden fazla kazanımın üst düzeyde daha bütüncül bir anlayışla harmanlandığı, LGS ve MEB örnek sorularıyla birebir uyumlu hâle getirildiği sorular bulunmaktadır. Bölümün temel amacı tüm kazanımların eksiksiz ve bir bütün olarak pekiştirilmesidir.

Bu eserimizde öncelikle deneyimli yazarlarımıza, ayrıca kitabımıza soruları ile katkı sağlayan **Abdullah ŞAHİN, Nurayet KARAKURT, Hürriyet YUNT, Nazife ATEŞ, Adnan ŞAHİN, Ahmet KOÇ, Neslihan KARA, Uğur KAHRAMAN, Duygu GÜÇLÜ, Ufuk AŞIK, Bahar CİRİTCİOĞLU’na** ve kitabımızın kontrol sürecinde desteğini esirgemeyen **Muhammed DUMAN ve Alper DAĞ’a** ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Kitabımızın öğretmenlerimizin değerli emeklerine bir destek, öğrencilerimizin değerli çalışmalarına bir kaynak olması umuduyla ...

Abdulhamit EMEKLİ
Mozaik Yayınları Koordinatörü

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

☞ FİİLİMSİLER

İsim - Fiil	7
Sıfat - Fiil	9
Zarf - Fiil	11
Konu Değerlendirme Sınavı	13
☞ SÖZCÜKTE ANLAM	
Sözcükte Anlam Özellikleri	19
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri	25
Söz Öbekleri	31
Konu Değerlendirme Sınavı	35

2. BÖLÜM

☞ CÜMLEDE ANLAM

Anlatımına Göre Cümleler	43
Cümlede Anlam İlişkileri	45
Cümlede Kavramlar ve Duygular	49
Cümle Yorumlama	53
Konu Değerlendirme Sınavı	57

☞ ATASÖZLERİ VE DEYİMLER

Atasözü	63
Deyimler	65
Konu Değerlendirme Sınavı	67

3. BÖLÜM

☞ PARAGRAF

Ana Fikir	75
Konu-Başlık	79
Yardımcı Düşünce	81
Paragrafta Yapı	85
Metin Karşılaştırma	89
Konu Değerlendirme Sınavı	93

☞ PARAGRAFTA ANLATIM

Anlatım Teknikleri	99
Düşünceyi Geliştirme Yolları	103
Konu Değerlendirme Sınavı	107

☞ GÖRSEL YORUMLAMA VE GRAFİK OKUMA

Görsel Yorumlama ve Grafik Okuma	113
Konu Değerlendirme Sınavı	131

☞ SÖZEL YETENEK VE AKIL YÜRÜTME

Sözel Yetenek	147
Konu Değerlendirme Sınavı	157

4. BÖLÜM

☞ METİN TÜRÜ

Metin Türü	169
Konu Değerlendirme Sınavı	173

☞ SÖZ SANATLARI

Söz Sanatları	181
Konu Değerlendirme Sınavı	185

5. BÖLÜM

☞ CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümlelerin Temel Ögeleri	191
Cümlelerin Yardımcı Ögeleri	193
Cümlede Vurgu	195
Konu Değerlendirme Sınavı	197

☞ FİİLDE ÇATI

Nesne - Yüklem İlişkisi	201
Özne - Yüklem İlişkisi	205
Konu Değerlendirme Sınavı	209

☞ CÜMLE TÜRLERİ

Yüklemin Türüne Göre Cümleler	213
Yüklemin Yerine Göre Cümleler	215
Anlamlarına Göre Cümleler	217
Yapısına Göre Cümleler	219
Konu Değerlendirme Sınavı	221

☞ ANLATIM BOZUKLUĞU

Anlatım Bozukluğu	225
Konu Değerlendirme Sınavı	229

6. BÖLÜM

☞ YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

Büyük Harflerin, Sayıların, Birleşik Harflerin Yazımı	235
Bazı Kelime ve Eklerin Yazımı	237
Yazımı Karıştırılan Sözcükler	239
Noktalama İşaretleri	241
Konu Değerlendirme Sınavı	247

YANIT ANAHTARI

Yanıt Anahtarı	253
----------------------	-----

1. BÖLÜM

☞ FİİLİMSİLER

- ✓ İsim - Fiil
- ✓ Sıfat - Fiil
- ✓ Zarf - Fiil

☞ SÖZCÜKTE ANLAM

- ✓ Sözcükte Anlam Özellikleri
- ✓ Sözcükler Arası Anlam İlişkileri
- ✓ Söz Öbekleri

1. BÖLÜM 13 AŞAMADA TAMAMLANIYOR.

1. Aşama

2. Aşama

3. Aşama

6. Aşama

5. Aşama

4. Aşama

7. Aşama

8. Aşama

9. Aşama

12. Aşama

11. Aşama

10. Aşama

13. Aşama

ABC

TEST

1

FİİLİMSİLER

İsim - Fiil

1. Fiillere getirilen birtakım eklerle fiilimsiler oluşturulur. Bu sözcükler fiil anlamı taşımasına rağmen cümlede isim, sıfat ya da zarf görevinde kullanılır. "Üç yıldır burada çalışıyorum." cümlesinde "çalışıyorum" sözcüğü fiil göreviyle kullanılmıştır. "Bu akşam çalışmaya başlayacağım." cümlesindeki "çalışmaya" sözcüğü ise fiilimsi göreviyle kullanılmıştır.

Bu bilgilere göre,

Türkçe en geniş coğrafya parçasında konuşuluyor, diyoruz çünkü bugün artık Türk dili sadece Anadolu'da ve Balkanlarda de-

ğil, sadece Türkistan'da ve Sibiry'a'da değil; çalışmak amacıyla Avrupa'ya, Amerika'ya, Avustralya'ya giden vatandaşlarımız

sayesinde dünyanın dört bucağında konuşuluyor.

metnindeki altı çizili sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I.	II.	III.	IV.
A)	Fiilimsi	Fiilimsi	İsim	Fiilimsi
B)	Fiilimsi	Fiil	Fiil	Fiilimsi
C)	Fiil	Fiil	İsim	Fiil
D)	Fiil	Fiilimsi	İsim	Fiil

Mozaik

Yayınları

2.

"Eve erken gelir." cümlesinde "gelir" sözcüğü "çekimli fiil"dir ve cümlelerin yüklemidir. "Ankara'ya gelişi ertelenmiş." cümlesinde ise "geliş" sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte isim görevinde olduğu için "İsim - fiil"dir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim - fiil kullanılmıştır?

- A) İnsana ve aile kurumuna yeterli önem verilmediği takdirde çeşitli sorunlar yaşanır.
- B) Bireyleri her açıdan donanımlı yetiştirmek ve aileyi en temel kurum kabul etmek gerekir.
- C) Ağzımızdan çıkan her sesin, sözün sahibi ve sorumlu-su doğrudan biziz.
- D) Sesimizin tonu, tınısı, şiddeti, alçaklığı ve yüksekliği kişiliğimizi ele verir.

3. (I) Çocukları tehlikelere karşı ikaz etmek, anne ve baba-nın görevidir. (II) Ancak bunda aşırıya kaçmak, çocuğu korkak ve güvensiz yapar. (III) Dikkatli olmalı, bu uyarılarda gereği kadar konuşup çocuklara çok yüklenilmeme-lidir. (IV) Bunun yanında, çocukların birbirlerini korkutma-larına da asla müsaade edilmemelidir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı türde bir fiilimsi bulunmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4.

Gözümde bir damla su deniz olup taşıyor
Çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum
Bütün gemicilerin ruhu bende yaşıyor
Başımdaki gökleri bir deniz sanıyorum

Nasıl yaşayacağım ey deniz senden uzak
Yanıp sönüyor gözlerimde fenerin
Uyuyor mu limanda her gece sallanarak
Altından çivilerle çakılmış gemilerin?

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) İsim-fiil B) Sıfat-fiil
C) Zarf-fiil D) Çekimli fiil

5.

Gurbet Hikâyeleri, Refik Halit Karay'ın Memleket Hikâyeleri'nin bir devamı niteliğindedir. Memleket Hikâyeleri'nde memleket edebiyatını işleyen yazar, Gurbet Hikâyeleri'nde memleket hasretini somutlaştırmıştır. Yabancılar arasında yaşarken edinilen yabancılaşma ve yalnızlık duygusu, ana dili kullanma hasreti bu hikâyelerin temel konusunu oluşturur.

Bu metinde kaç isim – fiil kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

6. *Fiilimsiler isim soylu sözcükler olmakla birlikte ek eylem olarak cümlede yüklem görevini de üstlenebilirler.*

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi, yüklem görevinde kullanılmamıştır?

- A) Hayatta en önem verdiğim şey kitap okumaktır.
B) En iyi dost, her kötü gününde sana elini bıkmadan uzatandır.
C) Beni toplantıda bu duruma sokan şey, senin üzücü konuşmandı.
D) Bana hiçbir zaman doğruyu söylememiş.

7.

- *İsim-fiiller, fiil kök veya gövdelerine getirilen “-ma, -ış, -mak” ekleriyle yapılır.*
- *İsim-fiil eki olan “-ma, -me” ile olumsuzluk eki olan “-ma, -me” karıştırılmamalıdır.*
- *İsim-fiillerin olumsuz şekilleri “-ma, -me” ekiyle yapılır.*
- *Olumsuzluk eki, sözcükte fiilimsi eklerinden önce gelir.*

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim - fiil bulunmamaktadır?

- A) Yanımıza geleceğini söylediği halde gelmemesine çok şaşırdık.
B) Yaptığımız etkinliklere katılmamak için yeni bahaneler üretiyor.
C) Yaşına uygun olmayan kitaplar okumamalısın.
D) Pazarcının elmaları seçtirmemesine sinirlenip poşeti bıraktı.

8.

- I. Annem geldiğinde ona en sevdiğim yemekleri yaptıracağım.
II. Senin tavsiyenle bu kitabı okumaya başladım.
III. Çakmak bozulunca odunları kibritle tutuşturduk.
IV. Yağmurlar başlamadan önce yıpranan çatıyı onarmalısın.

Numaralanmış cümlelerle ilgili verilen bilgilerin hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. cümlede zaman anlamı verecek bir zarf - fiil kullanılmıştır.
B) II. cümlede “okumaya” sözcüğü isim - fiildir.
C) III. cümlede isim - fiil eki alan bir sözcük, kalıcı isme dönüşmüştür.
D) IV. cümlede bütün fiilimsi türleri örneklenmiştir.

9.

Bazı sözcükler, isim - fiil eklerini almasına rağmen zamanla kalıplaşarak fiilimsi olma özelliğini yitirmiştir. Bu sözcüklere “kalıcı isim” denilmektedir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde kalıcı isim kullanılmıştır?

- A) Misafirlerin gelmesiyle sofralar hazırlanmaya başlandı.
B) Türk sofralarının vazgeçilmez yemeklerinden birisi de sarmadır.
C) Bu düşüncelere ulaşmak için fazla zorlanmıyordu.
D) Artık güneş de biraz daha fazla ısı vermeye başlamıştı.

10.

İsim - fiiller, dilimizde bazen bir varlığın veya kavramın kalıcı adı olma eğilimi göstermektedir. Bu kelimeler, fiil kök veya gövdelerine getirilen isim-fiil ekleriyle yapılmalarına karşın, zamanla fiilimsi özelliklerini kaybederek kalıplaşmış isme dönüşmektedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde kalıcı isim örneklenmemiştir?

- A) Babamın çalıştığı dokuma fabrikası gelecek hafta kapanacakmış.
B) Hasta ile ilgili bilgileri aşağı kattaki danışmadan öğrenebilirsiniz.
C) Dün gece etkili olan sağanak yağış nedeniyle evlerin giriş katını su bastı.
D) Geçen seneden kalmış tohumları ekmek, babamın fikriydi.

ABC

TEST

2

Fiilimsiler

Sıfat - Fiil

1.

“Yarın müzeler gezilecek.” cümlesinde “gezilecek” sözcüğü “çekimli fiil”dir ve cümlemin yüklemidir. “Ada-na’da gezilecek yerler var.” cümlesinde ise “gezilecek” sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte sıfat görevinde olduğu için “sıfat-fiil”dir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat - fiil kullanılmıştır?

- A) Osman, okul bahçesinde fıkra anlatırken hepimiz kah-kahalarla gülüyorduk.
- B) Öğretmenimiz, toplantıdan beş dakika sonra asık bir suratla sınıfa girdi.
- C) Yaşar, sana vicdan azabı çektiren bir olay geçti mi başından?
- D) Konuşma yapmadan hemen önce, her zamanki gibi, bardağından bir yudum su içti.

2.

Çaydanlık yalnız ıhlamur kaynatmak için kullanılıyordu. Savaş başladı başlayalı ne çay kalmıştı dükkânlarda ne kahve... Kahve kaşığı hâlâ duruyordu ama cezveye kahve koyup karıştırmak için değildi. Kahve kaşığıyla ancak maşrapaya pekmez konurdu çanakdan. Şeker çoktan çekilmişti köy evlerinden. Kasabanın önde gelen zenginlerinde kelle şekerinin daha kökünün kurumadığı söylenirdi.

Bu metinde altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat - fiildir?

- A) Kaynatmak
- B) Koyup
- C) Çekilmişti
- D) Gelen

3.

- I. Kar, her yeri bembeyaz yapmış.
- II. Kargoyu gönderdiğini bana yeni söyledi.
- III. Çardağın her tarafını asmalar bürümüş

Bu cümlelerde altı çizili sözcüklerle ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

	I	II	III
A)	Fiilimsi	Kalıcı İsim	Çekimli Fiil
B)	Çekimli Fiil	Kalıcı İsim	Fiilimsi
C)	Kalıcı İsim	Fiilimsi	Çekimli Fiil
D)	Çekimli Fiil	Fiilimsi	Kalıcı İsim

4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bir dergide yayımlanan makaleye göre, özellikle üç boyutlu oyunlar hafızanızı yüzde 12 oranında artırıyor. Makalenin yazarları bu oranın, 45-75 yaşlarındaki hafıza kaybı oranına eş olduğunu belirtiyor. “Sadece bilgisayar oyunu oynayarak oturduğunuz yerden yeni dünyalar keşfedebilirsiniz. Bir yandan da hafızanızı geliştirirsiniz.” diyor makalenin yazarları.

Bu konuda yapılan araştırmaya 69 üniversite öğrencisi katıldı ve bu öğrenciler iki gruba ayrıldı. Birinci gruba iki hafta boyunca günde ortalama 30 dakika olmak üzere iki boyutlu oyunlar oynatılırken ikinci gruba aynı sürelerde üç boyutlu oyunlar oynatıldı. Ardından gerçekleştirilen bilişsel testlerde ve hafıza testlerinde ikinci grubun daha başarılı olduğu görüldü.

Araştırmayı yapan ekip, sonraki aşamada bu yöntem ile hafıza kaybına uğramış kişileri iyileştirmeyi planlıyor. Başarılı olup olmayacaklarını zaman gösterecek.

4. Bu metindeki altı çizili cümlede hangi türden fiilimsiler kullanılmıştır?

- A) İsim - fiil
- B) Sıfat - fiil
- C) Zarf - fiil
- D) Adlaşmış sıfat-fiil

5. Bu metnin birinci paragrafında kaç fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 7

6.

Sıfat - fiiller, fiillere eklenen "-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" ekleriyle türetilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat - fiil yoktur?

- A) Kadın, yıkanacak kıyafetleri çamaşır makinesine koymuştu.
- B) Orkun'un şiir okuyuşuna sınıftaki herkes hayran kaldı.
- C) Beşiktaş, yeni aldığı oyuncularla sezona iddialı bir giriş yaptı.
- D) Bu kitap, zamanı iyi kullanmak isteyen insanlar için yazıldı.

7.

- I. İletişim durumlarında karşındakinin gösterdiği dış dünyayı görürüz.
- II. Gösterilen o sosyal yüzün arkasında gerçekte bir özel iç dünya vardır.
- III. Gösterdiğimiz yüzler, içinde bulunduğumuz sosyallığe uygun yüzlerdir.
- IV. Birisi bizi çok sarsan bir kötülük yapınca onunla bir daha görüşmeyiz.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat - fiil dışında bir fiilimsiye de yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8.

Sıfat-fiiller cümlede her zaman sıfat olarak kullanılmaz. Sıfat-fiillerden sonra gelen isim düşerse o fiilimsi isimleşerek "adlaşmış sıfat - fiil" görevinde kullanılır.

Örneğin "Düğünde tanıdık insanlarla karşılaştık." cümlesindeki "insanlarla" sözcüğü düşerse cümle, "Düğünde tanıdıklarla karşılaştık." biçiminde ifade edilir ve "tanıdıklarla" sözcüğü adlaşmış sıfat - fiil görevinde olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu durumu örnekleyen bir kullanım vardır?

- A) Bu kırtasiyeden alınacak bir şey varsa hemen al da gidelim.
- B) Okuyan insanlar, gezenlere göre daha bilgilidir.
- C) Sevdiği kişileri bir gün bile ihmal etmemiştir.
- D) Dışarıda bas bas bağırان adam sen miydin?

9.

İyi bir anlatıcının mutlaka bir amacı vardır. Hiç kimse boşu boşuna konuşmak ve yazmak istemez. O hâlde anlatımın anlaşılması temel şarttır. Bunun gerçekleşebilmesi ise sözlerin duru ve açık olmasına bağlıdır. Anlatıcının sözlerinin zihnimize pürüzsüz bir biçimde ulaşması da duruluğun özelliklerindendir. Hiç kimse anlatıcıyı dinlerken bulmaca çözmek zorunda kalmayı istemez. Duru bir anlatım, sözün anlamının kolay kavranmasını sağlar.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıfat - fiil B) İsim - fiil
- C) Zarf - fiil D) Çekimli fiil

10.

Ufukta solarken kızıl çiçekler,
Ürperen dallarda ölürken rüzgâr
Dedim ki: -Gidenler dönmeyecekler,
İçimde bu akşam garip bir his var.

Bu dizelerdeki cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. dizedeki "solarken" sözcüğü zarf - fiildir.
- B) II. dizedeki "ürperen" ve "ölürken" fiilimsileri türce özdeştir.
- C) III. dizedeki sıfat - fiil adlaşmıştır.
- D) IV. dizede fiilimsi yoktur.

11.

Sahip olduğunuz güzellikleri düşünmek için biraz zaman ayırın. Siz istediğiniz hiçbir şeyi elde edemediğinizi düşünseniz bile, sizin için özel ve değerli olan bir şeyler mutlaka vardır.

Bu metindeki sözcüklerle ilgili,

- I. "olduğunuz" sözcüğü "-dik" ekiyle türetilmiş bir sıfat - fiildir.
- II. "düşünmek" sözcüğü sıfat - fiildir.
- III. "istediğiniz" ve "edemediğinizi" sözcükleri sıfat - fiildir.
- IV. "olan" sözcüğü "-an" ekiyle türetilmiş bir sıfat - fiildir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I, II ve III. B) I, II ve IV.
- C) I, III ve IV. D) II, III ve IV.

ABC

TEST

3

Fiilimsiler

Zarf - Fiil

1. Aşağıda zarf-fiiller hakkında bilgi verilmiştir:

- Fiil kök ve gövdelerine "-ken, -madan, -ip, -arak, -dıkça, -ınca, -meksizin, -ken, -diğinde" ekleri getirilerek türetilir.
- Zarf-fiiller çekim eklerini alabilir.
- "-ma, -me" ekleriyle olumsuz yapılabılır.

Buna göre,

- En güzel günlerimizi çocukken yaşadığımızı çok geç fark ettik.
- Çocuklar, parkta bir sağa bir sola koşarak oyun oynuyorlardı.
- Ambulansın sesi duyulunca araçlar yolun kenarına çekildi.
- Öğrenciler, tatil günlerinde dur durak bilmeksizin soru çözdü.

numaralı cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin hangisinde zarf-fiil yanlış gösterilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. Savaşmak için elde yeterli asker, silah ve para yoktu. Yoksulluk içindeki halk, Birinci Dünya Savaşı'ndan dönen evlatlarını tekrar askere gönderdi. Kendi yiyecek ve giyeceğinden kısıp cephedeki askerleri besledi. Kurtuluş Savaşı bütün halkın katıldığı bağımsızlık ve özgürlük savaşıydı. Bu savaşta kadınlar da ön safta yer aldılar. Sadece hastanelerde yaralılara bakmak, askerî fabrikalarda işçi olarak çalışmakla kalmadılar. Gerekliğinde ellerine silah alıp çarpışmalara katıldılar. Cesur Anadolu kadınları cephedeki askerlere yiyecek, giyecek ve silah taşırken yaptıkları fedakârlıklarla destanlara konu oldular.

Bu metinde altı çizili sözcüklerden hangisi zarf - fiil değildir?

- A) Dönen B) Kısıp
C) Olarak D) Taşırken

3. Zarf-fiiller cümleye durum ve zaman anlamı katabilir:
- Bu kötü dağ yolunda bata çıka ilerliyoruz. (Durum anlamı)
 - Futbol oynarken ağır bir sakatlık geçirdim. (Zaman anlamı)

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf - fiil cümleye zaman anlamı katmıştır?

- A) Annemin yemeklerinden doyaya yiyorum.
B) Sınavımı bitirir bitirmez seni arayacağım.
C) Yolda kimseyle konuşmadan eve gideceksin.
D) Okuldan çıkan çocuklar konuşa konuşa evlerine gidiyordu.

4. Bu olaylar yaşanırken ben mışıl mışıl uyuyormuşum.

Bu cümledeki fiilimsinin türce özdeşi aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Misafirlerin ağırlandığı yerlere özen gösterilir.
B) Sorumluluk almak, duygusal olgunluğun göstergesidir.
C) Sahilde yürüyen bu iki kişi arasında iletişim vardı.
D) Saat on ikiye gelmeden şirketteki işleri bitirmeliydim.

5. Bir gemi yelken açtı hayal iklimlerine,
Civarından çığlıkla yorgun martılar kaçtı
Rüzgâr sürüklenirken derinlerden derine;
Hayâl iklimlerine bir gemi yelken açtı.

Bu şiirin kaçınıcı dizesinde zarf - fiil kullanılmıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

6. (I) Kaybolmaya yüz tutan “keçecilik” mesleği ve onun bilinmeyen hikâyesini, elektrikli süpürgecin icat edildiği günden bugüne geçirdiği aşamaları ve ilk günlerden başlayarak dağcılık sporunu anlattık. (II) Etrafınıza bakınca görebileceğiniz öyle değişik canlılarla dolu ki bu dünya. (III) Ve biz ne kadar şanslıyız; bu canlılardan çoğuna ülkemizde rastlamak mümkün. (IV) Şapkalı mantarlar ve denizyıldızları da işte bu farklı canlı türlerinden birkaçı...

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangilerinde zarf - fiil vardır?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve IV. D) III ve IV.

7.

- Zarf-fiil eki olan “-ken” diğer fiilimsi eklerinden ayrı olarak kesinlikle çekimli bir fiile gelir.
- Ayrıca dilimizde “-ken” eki alan her sözcük zarf - fiil değildir.

Buna göre aşağıda altı çizili sözcüklerden hangisi zarf - fiil değildir?

- A) İnsanoğlu eski günleri yalnızken daha çok düşünüyor.
B) Elindeki poşetler koşarken yırtılınca domatesler sağa sola dağıldı.
C) İstanbul’a kadar gitmişken teyzemlere de uğrayayım.
D) Sözlerini açık açık söylerken biz sessiz şekilde onu dinliyorduk.

8. Sanırım 1992’deydi. Bir gün Cağaloğlu’nda bir kitapçıya girmiş ve çocukların üzerinde evde uygulamaya çalıştığım şeyleri birkaç cümleyle özetleyerek, “Çocuk yetiştirme üzerine, şu şu özelliklere sahip bir kitap var mı?” diye sormuştum. Kitapçı bana, “Beyefendi, siz bu anlattıklarınızı kitap hâlinde yazsanız da bassak!” deyince böyle bir cevap beklemediğim için şaşırmıştım. Bu kitabı yazmamdaki ilk teşvik bu olmuştu.

Bu metinde kaç zarf - fiil vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

9. (I) Türk Dili dergisinde yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlara aittir. (II) Dergide yayımlanan her türlü yazı ve şiirin yayın hakları Türk Dil Kurumuna aittir. (III) Türk Dili dergisinde yayımlanan her türlü yazı ve şiir, Türk Dil Kurumunun yazılı izni olmadan bir başka yerde yayımlanamaz. (IV) Ancak, yazı, şiir ve fotoğraflar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangilerinde zarf - fiil yoktur?

- A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

10. Nasıl oyunlar oynadığınızı hatırlıyor musunuz? Burada sözünü ettiğimiz golf ya da tenis gibi oyunlar değildir. Çocukken oynadığınız ip atlama, tahta sopadan yapılmış atlara binme, saklambaç vb. gibi oyunlardır. Mutluluğu korumanın bir yolu da çocukken oynadığınız oyunları hatırlamaktır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İsim - fiil B) Sıfat - fiil
C) Zarf - fiil D) Çekimli fiil

11.

“Çocuk sürekli ağlıyordu.” cümlesinde “ağlıyordu” sözcüğü “çekimli fiil”dir ve cümlenin yüklemidir. “Bebek ağlayınca annesi geldi.” cümlesinde ise “ağlayınca” sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte zarf görevinde olduğu için “zarf-fiil”dir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf - fiil kullanılmıştır?

- A) Yaşamak dedikleri sonu belli olan ama bizim bilemediğimiz uzun bir yoldur.
B) Önemli olan yolun uzunluğu ya da kısalığı değil, nasıl yaşandığıdır.
C) Doğrudan farkında olmasak da yazmak, yaşamanın gereklerinden birisidir.
D) İlk insanlardan başlayarak elde edilen veriler, bir biçimde yazıya dönüştürülmüş.

ABC

KDS

FİİLİMSİLER

KONU DEĞERLENDİRME SINAVI

1. ★ Sıfat fiil

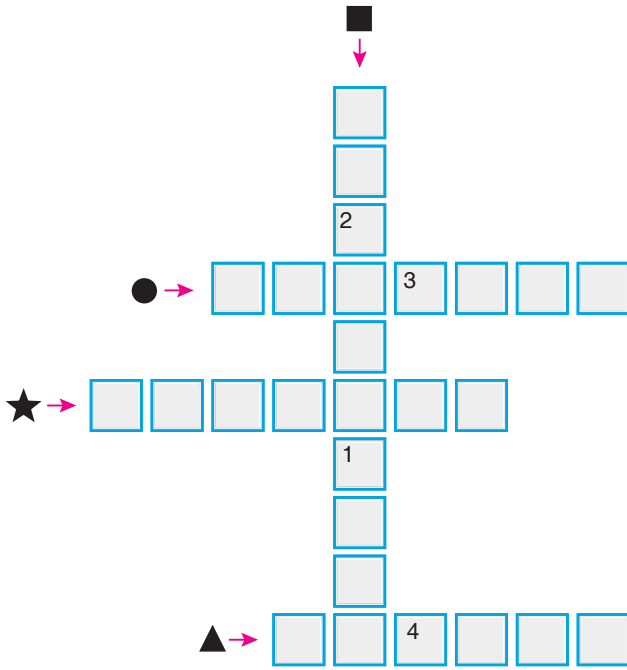
■ Zarf fiil

▲ İsim fiil

● Kalıcı isim

Bu sembolleri ve sembolere karşılık gelen sözcükleri alttaki cümlelerde bulup bulmacayı tamamlayınız.

- Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz.
- Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.
- Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- Ekmeğin büyüğü hamurun çoğundan olur.

Anahtar Sözcük

Numaralanmış kutularda yer alan harfler "Anahtar Sözcük" bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) İREM B) MERA
C) MAYA D) AYAN

2. I. Borç ödemekle, yol yürümekle tükenir.
II. Başıma uymayan takke elin olsun.
III. Akan su yosun tutmaz.
IV. Cana gelecek zarar, mala gelsin.

Numaralanmış atasözlerinin hangisinde farklı bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3. Hepimiz zaman zaman hatalar yapabilir ve bu hataları ısrarla tekrarlayabiliriz. Aynı şekilde diğer insanlar da bize karşı hata yapabilir ya da bizi zor duruma düşürebilirler. Böyle durumlarda öfkelenip karşıdakinin kalbini kırabilirsiniz. Ancak sakinleştiğiniz zaman, pişmanlık duyup mutsuz olabilirsiniz. Öfkelendiğiniz şeylere hemen tepki vermek yerine sakinleştiğiniz zaman kendinizi uygun biçimde ifade edin.

Bu metinde kaç fiilimsi vardır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7

4. (I) Ukrayna'nın kuzeyinde Kiev yakınlarında Çernobil Nükleer Santrali 26 Nisan 1986'da patladı. (II) Bakıma alınan santralin dördüncü reaktöründe meydana gelen patlama, Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombalarını tam iki yüz kat aşan bir etki yarattı. (III) İlk anda patlamanın etkisiyle santralde görevli otuz bir kişi hayatını kaybetti. (IV) Daha sonra Türkiye'nin de dâhil olduğu yakın coğrafya, yıllar boyu sürecektir ölümcül bir felaketin pençesine düştü.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. ÇOBAN ÇEŞMESİ

Derinden derine ırmaklar ağlar,
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi.
Ey suyun sesinden anlayan bağlar,
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi?

Gönlünü Şirin'in aşkı sarınca
Yol almış hayatın ufuklarınca,
O hızla dağları Ferhat yarıncı
Başlamış akmaya çoban çeşmesi...

O zaman başından aşkındı derdi,
Mermeri oyardı, taşı delerdi.
Kaç yanık yolcuya soğuk su verdi,
Değdi kaç dudağa çoban çeşmesi!

Vefasız Aslı'ya yol gösteren bu,
Kerem'in sazına cevap veren bu,
Kuruyan gözlere yaş gönderen bu...
Sızmadı toprağa çoban çeşmesi.

Bu şiirin dörtlükleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birinci dörtlükte yer alan "anlayan" sözcüğü sıfat - fiildir.
- B) İkinci dörtlükte üç tane "zarf - fiil" bulunmaktadır.
- C) Üçüncü dörtlükte herhangi bir fiilimsi bulunmamaktadır.
- D) Son dörtlükte sıfat - fiil dışında başka fiilimsi yer almamaktadır.

6.

Fiilimsiler, yargı bildirme özelliğini korumakla birlikte isim, sıfat ve zarf olarak kullanılan sözcüklerdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde birden fazla fiilimsi vardır?

- A) Elbette hepimize göre, bir tane dolu başak binlerce boş başaktan daha çok değerlidir.
- B) Herkesin şahit olduğu gibi, bir tek cesaret abidesi, binlerce masum insanın hayatını kurtarıyor.
- C) Çocuklarımızı, sokaktan mahrum ve gözetim altında yetiştirmek, onları insan ilişkilerinden uzaklaştırır.
- D) Çocuk, yaşadığı çevre ile yakın ilişki içinde, yeri geldiğinde tavır koyabilen bir birey olarak yetiştirilmelidir.

7. Aşağıda sıfat-fiiller hakkında bilgi verilmiştir:

- Fiil kök ve gövdelerine "-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" ekleri getirilerek türetilir.
- Sıfat-fiiller çekim eklerini alabilir.
- "-ma, -me" ekleriyle olumsuz yapılabılır.

Buna göre,

- I. Ülkemizin çeşitli bölgelerindeki gezilesi yerleri tanıtan bir program yayına başladı.
- II. Üniversiteden bu yana okuduğum kitapların özetini çıkarıp bir dosyada topluyorum.
- III. İnsanlıktan nasibini alamamış kişiler dünyada yalnızca kendi çıkarları için yaşar.
- IV. Kuru temizlemeci, yıkanan kıyafetleri ütölüyor, poşetleyerek dolaba yerleştirirdi.

numaralı cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin hangisinde sıfat-fiil yanlış gösterilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8.

Fiilimsilerin özellikleri şunlardır:

- *Fiilimsiler, fiil kök veya gövdelerinden türetilir.*
- *İsim kökleri fiilimsi oluşturmaz.*
- *Fiilimsiler, fiiller gibi kip ve kişi ekleri alamaz.*
- *Fiilimsilerin olumsuz şekilleri yapılabılır.*

Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) İki insan birbirinin farkına vardığı zaman iletişim başlar.
- B) Ailesinde, olduğu gibi kabul edilerek büyütülen çocuk kendini doğal bulur.
- C) Örnek olmasın diye televizyonlarda yanlış davranışların gösterilmemesi gerekir.
- D) Anne ve babasından destek gören çocuk çoşkuludur, mutludur.

ABC

KDS

FİİLİMSİLER

9, 10 ve 11. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İnsanlığın gelişiminde önemli bir evre olan yerleşik toplumsal hayata geçişle tarımın başlangıcı ve avcılık gibi önemli sosyal değişimlere tanıklık eden Çatalhöyük Neolitik Kenti, Güney Anadolu Platosu'nda yaklaşık 14 hektarlık bir alan üzerinde yer alıyor. İki höyükten oluşan Çatalhöyük Neolitik Kenti'nin daha uzun olan Doğu Höyüğü, MÖ 7400 ve 6200 yılları arasına tarihlenen 18 Neolitik yerleşim katmanından oluşmuştur. (I) Söz konusu katmanlarda, sosyal örgütlenmeyi ve yerleşik hayata geçişi simgeleyen duvar resimleri, rölyefler, heykeller ve diğer sanatsal öğeler yer alıyor.(II) Batı Höyüğü ise MÖ 6.200 ve 5.200 yılları arasına tarihlenen Kalkolitik Dönem'e ait kültürel özellikler göstermektedir. (III) Bu özellikleriyle Çatalhöyük, aynı coğrafyada 2000 yıldan fazla bir süredir var olan köylerden kentsel hayata geçişin de önemli bir kanıtıdır. (IV) Çatalhöyük'teki içlerine çatılardan girilen birbirine bitişik evler ile sokağı olmayan yerleşim ünik bir özellik sergiliyor. (V) Ortadoğu ve Anadolu'da farklı Neolitik alanlar bulunmasına rağmen, Çatalhöyük Neolitik Kenti, kalıntıların boyutu, yaşayan toplumun yoğunluğu, güçlü sanatsal ve kültürel gelenekler ve zaman içindeki sürekliliğin benzersiz bileşimi ile olağanüstü evrensel değer taşıyor.

9. Bu metindeki altı çizili cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İsim - fiil kullanılmıştır.
- B) Sıfat - fiil kullanılmıştır.
- C) Zarf - fiil kullanılmıştır.
- D) Çekimli fiil kullanılmıştır.

10. Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangilerinde isim - fiil ve sıfat - fiil bir arada kullanılmıştır?

- A) I, II ve III.
- B) I, III ve V.
- C) II, III ve IV.
- D) II, IV ve V.

11. Bu metindeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi görevindedir?

- A) Rağmen
- B) Yaşayan
- C) Bileşimi
- D) Bitişik

12. Hiçbir şeyle bağlantısı olmayan, hiçbir şeyi kendine dert edinmeyen, istediği yerde dolaşıp dilediği işi yapan delinin bütün günleri bayram özgürlüğü ve şenliği içinde geçer. Delinin bu başıboş yaşayışını uygulamaya özenenler için de söylenecek şey şudur: Deliye her gün bayram.

Bu metindeki altı çizili fiilimsilerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) sıfat - fiil / zarf - fiil / isim - fiil / zarf - fiil
B) zarf - fiil / zarf - fiil / isim - fiil / sıfat - fiil
C) sıfat - fiil / zarf - fiil / isim - fiil / sıfat - fiil
D) sıfat - fiil / isim - fiil / isim - fiil / sıfat - fiil

13.

Bu afişlerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

14.

Aşağıda fiilimsiler ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir:

- *Fiilimsiler, fiil kök veya gövdelerinden türetilir.*
- *Fiilimsiler, belirli eklerle yapılır.*
- *Fiilimsiler, fiil gibi çekimlenemez yani kip ve kişi eklerini alamazlar.*

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük fiilimsi değildir?

- A) İnsanlar, yaz gelince sahilde yürümeye başladı.
B) Trafik polisleri, emniyet kemeri takmayanları uyardı.
C) Denizde yüzerken ayağıma birden kramp girdi.
D) O hem annesini hem de köyünü özlemişti.

15. Altın renginde ışıldarken güneş

Ağır ağır ilerliyoruz öğle vaktinde;
O küçük kollarımızla,
Çekiyoruz kürekleri beceriksizce,
Gideceğimiz yere varabilmek için
Boşuna çabalıyoruz ufacak ellerimizle.
Ah, hain üç! Saat tam üç iken,
Böylesine eşsiz bir günde,
Güçsüz bir nefes değil bir masal için yalvarmak
Kımıldatamaz en hafif tüyü bile!
Fakat zavallı bir ses karşı koyabilir mi?
Hem de üç tane dile...

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerin hangisi zarf-fiildir?

- A) Işıldarken B) Gideceğimiz
C) Yalvarmak D) Kımıldatamaz

ABC

KDS

FİİLİMSİLER

16. Yeni yıl, yeni başlangıçlar demektir. Biz de yeni yıla, yeni bir dergiyle girelim istedik. Yeni yıl, umut etmek demektir. Umutlarımızın gerçekleşmesi için sadece beklemek yetmez tabii ki! Çalışmak, çabalamak, gerekirse biraz daha yorulmak gerekir. Biz de dergimizin bu yeni halini beğenmeniz umuduyla çok çalıştık. Geriye tatlı bir yorgunluk kaldı. Bu sayıda, tarihimizin en önemli ve anlamlı olaylarından Çanakkale Savaşı'nı anlattık. Bir kere daha atalarımızı ve şehitlerimizi hatırlamak için, saygıyla anmak için Çanakkale'de yaşananları paylaştık sizlerle.

Bu metinde bulunmayan fiilimsi türüne aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer verilmiştir?

- A) Dağlarda gezen, Yörük çadırlarında kalan yalnız bir şairdi Zeki Oğuz.
- B) Ekim ayında tarlalarına ekin ekmek için yollara düşmüşü çiftçiler.
- C) Yerden bir kürek toprak alıp su birikintisinin üstüne döküyordu.
- D) Bu kitabı okuyucuya bilgi vermek için kaleme almıştı.

17. 21.yüzyılda uzman bakış açısı, mutluluk ya da yaşam kalitesinin ne olduğunun anlaşılması için alternatif bir yaklaşım öneriyor. Burada odaklanılan soru şudur: İnsan beynindeki hangi özellikler, zihnin olumlu ve olumsuz durumları ayırt etmesine izin veriyor ve bu özellikler hayatta kalma ve çoğalma yeteneklerini nasıl geliştiriyor? Bu soruların cevapları, mutluluğun ne olduğunun bilinmesine ve insanlara sunulan bu zihinsel kapasitenin sınırlarını genişletmek için en uygun yöntemlerin belirlenmesine yardımcı olacaktır.

Bu metinde kaç fiilimsi vardır?

- A) 10
- B) 11
- C) 12
- D) 13

18. (I) Yapmak istediğim şey şu: Ortada, çocukların ve gençlerin yetişmesine dönük, yer yer dağınık vaziyette kıymetli parçalar var. Ben o parçaları, bazı ilavelerle bir araya getirerek daha zengin ve faydalı bir eğitim programı ortaya koymaya gayret ettim. (II) Bu bölümde; okumayı sevdirmeye yolları, hızlı okuma, hafıza teknikleri, not tutma teknikleri, dikkat artırıcı çalışmalar, insan tanıma sanatı gibi çocuğa ve gence üstün özellikler ve fark üreten meziyetler vermeye yönelik konular bulunuyor. (III) Bu bölümde; fıkra ve hazırcevapları soruya çevirmek, hazırcevaplara cevaplar, eksik harfli konuşma ve yazma egzersizleri gibi zihni ve kapasiteyi zorlayan fakat asla zonklatmayan çok hoş ve zevkli teknikler, düşünce üretimi çalışmaları var. (IV) Bu bölümde; üstün bilgi ve beceri sunan, düşünce ufkunu açmaya dönük; evde, özel kursta ve okulda uygulanabilecek çeşitli unsurlarla dolu, çok zengin ve zevkli bir program var.

Numaralanmış bölümlerin hangisinde bütün fiilimsi türlerinin örnekleri bir arada kullanılmıştır?

- A) I
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

Yayınları

Mozaiik

19 ve 20. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Ankara Gazi Enstitüsünü bitiren Rıfat Ilgaz, yurdun birçok yerinde öğretmenlik yapmıştır. 1940'ta "Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü"ne girmiştir. Ocak 1944'te yayımlanan "Sınıf" adlı şiir kitabı toplatılmış ve yazar bir süre cezaevinde kalmıştır. Serbest bırakıldıktan sonra bir yıl öğretmenlik yapmıştır. 1950'li yıllarda gazeteciliğe başlamış, 1960'lardan sonra özellikle yazdığı mizahi romanlar ve oyunları ile tanınmıştır. Şiire tutkulu olan bir sanatçı olmasına rağmen "öykü-oyun-roman" denilebilecek gülmece öğelerini de içine alan karma bir türün yazarı olarak tanınmış ve okunmuştur.

Mine, Ali, Okan ve Sevim "Fiilimsiyi Yakala" adındaki oyunu oynamaya karar verirler. Metinden en çok fiilimsiyi bulan öğrenci, oyunu kazanacaktır. Her fiilimsi 10 puan değerindedir. Öğrencilerin bulduğu fiilimsiler şunlardır:

Mine	Ali	Okan	Sevim
bitiren	bitiren	bitiren	bitiren
yayımlanan	yapmıştır	yerinde	bölümüne
yazar	yayımlanan	yayımlanan	yayımlanan
bırakıldıktan	toplatılmış	kalmıştır	yazar
yazdığı	bırakıldıktan	bırakıldıktan	bırakıldıktan
olan	yazdığı	yazdığı	yazdığı
olmasına	tutkulu	olan	olan
gülmece	türün	olmasına	olmasına
alan	olarak	öğelerini	alan
olarak	okunmuştur	olarak	okunmuştur

19. Verilen cevaplar incelendiğinde yarışmayı hangi öğrenci kazanmıştır?

- A) Ali B) Mine C) Okan D) Sevim

20. Öğrencilerin verdiği cevaplarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Mine, yarışmayı 80 puanla tamamlamıştır.
 B) Okan ve Sevim aynı puanları almıştır.
 C) Ali, yarışmada ikinci olmuştur.
 D) Mine, "yazar" ve "gülmece" sözcüklerini yanlış yapmıştır.

ABC

TEST

1

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam Özellikleri - 1

1.

Gerçek anlam, sözcüğün duyulduğunda bizde uyandırdığı ilk anlamı, yani sözlük anlamıdır.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisi gerçek anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Bahçedeki ağacın dallarını kırmışlar.
- B) İşçiler iki kamyon yük indirdi.
- C) Bu evde bir gün daha kalırsam patlarım.
- D) Susuzluktan toprak çatlamış.

3.

"Balkondaki çamaşırlar kurumuş." cümlesindesi "kuru-mak" sözcüğü "ıslaklığını, nemini yitirerek kuru duruma gelmek" anlamıyla yani ilk anlamında kullanılmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük bu açıklama örnek gösterilebilir?

- A) Bana kara diyen dilber gözlerin kara değil mi?
- B) Arkadaşımı bana karşı doldurmuştu.
- C) Arkamdan mutlaka dolaplar çeviriyordur.
- D) Galatasaray tüm rakiplerini ezdi geçti.

2.

Şehrin büyük bir bölümüne yoğun bir sis çökmüştü.

"Çökmek" sözcüğü gerçek anlamından tamamen sıyrarak "Sis, duman vb. inerek kaplamak." anlamıyla yani mecaz anlamıyla kullanılmıştır.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde buna benzer bir kullanım vardır?

- A) Olaylara bu çerçeveden hiç baktın mı?
- B) Masanın ayağı kırılmış.
- C) Kuşlar sürü hâlinde göç etti.
- D) Dalgın bir şekilde yürüyordu sokaklarda.

4.

- I. Belki hava yarın açılır.
- II. Eskisi gibi kirlere açılmalıyız.
- III. Açıldı ağzı, susmaz artık.
- IV. Bahar yağmurundan sonra açıldı hava.

Numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde "açılmak" sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II.
- B) I ve IV.
- C) II ve III.
- D) III ve IV.

5. I. Her zaman herkese karşı ince düşünen bir insan olmuştur.
 II. İlk perde ikinci perdeden daha etkileyiciydi.
 III. Yaşlı gözlerle gidenlere veda etti.
 IV. Bu boş laflarla bizi oyalama artık.

Numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerin kullanıldığı anlamlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Gerçek	Terim	Mecaz	Mecaz
B)	Mecaz	Terim	Gerçek	Mecaz
C)	Mecaz	Gerçek	Gerçek	Terim
D)	Terim	Mecaz	Mecaz	Gerçek

6 ve 7. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Sayın öğretmenim,

Mektubuma başlarken en güzel dileklerimi size sunmak isterim. Okulumuzun açıldığı günden beri sınıfımızın güneşi oldunuz, geleceğimizdeki karanlık yollarda bize ışık tutarak bilgilerinizle bizi aydınlattınız. Siz bana kimi zaman anne kimi zaman da bir baba oldunuz. Sizin hakkınızı ödeyemem. İyi yerlere gelmemiz için durmadan çalıştınız. Başarılı olmamız için elinizden gelenin fazlasını yaptınız. Bu satırları size, sizi ne kadar çok sevdiğimi anlatmak için yazıyorum. Zorlu hedeflere doğru yol alırken yoldan şaşmamamız gerektiğini de defalarca kez ifade ettiniz. Ne mutlu sizin gibi bir öğretmene sahip olan öğrencilere!

(I) Sayın öğretmenim, bugün ne biliyorsam hepsini siz öğrettiniz ve sizin sayenizde ayakta durabiliyorum. (II) Kalem nasıl tutacağımı, harfleri, heceleri; nerede, nasıl davranmam gerektiğini, sevgiyi, saygıyı kısaca hayatı siz öğrettiniz. (III) Bana öğrettiğiniz okuma ve yazmayı ben de şimdi öğrencilerime öğretmeye çalışıyorum. (IV) Evet, üniversiteyi bitirip öğretmen çıktım. Karanlıktan aydınlığa çıkmama yardım ettiğiniz ve bize öğrettiğiniz her şey için teşekkür ederim. İyi ki varsınız.

6. Bu metindeki altı çizili cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) "Yol" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
 B) "Karanlık" sözcüğü "ışık olmama durumu" anlamı katmıştır.
 C) "Aydınlatmak" "karanlığı giderip görünür duruma getirmek" anlamında kullanılmıştır.
 D) "Güneş" sözcüğü terim anlamıyla kullanılmıştır.

7. Numaralanmış cümleler için verilen bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. cümlede mecaz anlamlı ifadeler kullanılmıştır.
 B) II. cümlede terim anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
 C) III. cümlede geçen "öğretme" sözcüğü akla gelen ilk anlamda kullanılmıştır.
 D) IV. cümlede "çıkarmak" sözcüğü "elde edilmek, sağlanmak" anlamı katmıştır.